Q.B. Series **C**

Sr.No. 204127

Question Booklet

Maximum Marks: 120 **Time: 11:30 am to 01:30 pm**

Instructions :

1. Do not open this booklet until you are instructed to do so.
2. Use of calculator, mobile phone or any other electronic device is strictly NOT allowed.
3. Carefully fill-in your correct Roll Number and correct Question Paper Booklet Series in the OMR Answer sheet and darken the corresponding bubbles failing which the OMR answer sheet may NOT be evaluated.
4. Handover the OMR answer sheet to the invigilator AFTER the examination is over.
5. The question paper comprises of TWO PARTS : In PART-A there are 40 multiple choice questions and in PART-B there are 80 multiple choice questions. Select the right / appropriate choice from the options given in each question. Each question carry one mark.
6. There is **NEGATIVE** marking in the question paper and 0.25 marks will be deducted for each wrong answer.
7. Time limit for the test is 2 hours (120 minutes).
8. **Do not fold / spoil the OMR answer sheet. Do not make stray marks on the OMR answer sheet.**
9. For rough work, the space marked 'Rough Work' at the end of question booklet may be used.
10. OMR Answer Sheet is not to be taken out of the Examination Hall. Any candidate found doing so would be expelled from the examination and the matter will be reported to the police.
11. Kindly check your question booklet and OMR answer sheet before starting answering. Make sure that no page or question is missing from the question booklet or the OMR answer sheet is damaged. If any defect is found in the question booklet or OMR answer sheet, the same should be got replaced from the invigilator within 10 minutes of the start of examination.
12. Please note that the paper is bilingual, hence efforts have been made to translate in Punjabi language from the original paper which was finalised in English language first. In case of any doubt in Punjabi version of the paper, candidates are expected to look into the English version of the paper which shall be considered as final for the evaluation purpose.

ਹਿਦਾਇਤਾ :

1. ਇਸ ਪੁਸਤਿਕਾ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ।
2. ਕੈਲਕੁਲੇਟਰ, ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਯੰਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਮਨਾਹੀ ਹੈ।
3. ਓ.ਐੱਮ.ਆਰ. ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਹੀ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਭਰੋ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਤ ਬੁਲਬੁਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
4. ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਓ.ਐੱਮ.ਆਰ. ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿਓ।
5. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ PART ਹਨ : PART-A ਵਿੱਚ 40 ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ ਅਤੇ PART-B ਵਿੱਚ 80 ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ/ਉਚਿਤ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।
6. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ **ਨੈਗੇਟਿਵ ਮਾਰਕਿੰਗ** ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਗਲਤ ਜਵਾਬ ਲਈ 0.25 ਅੰਕ ਕੱਟੇ ਜਾਣਗੇ।
7. ਟੈਸਟ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ 2 ਘੰਟੇ (120 ਮਿੰਟ) ਹੈ।
8. **ਓ.ਐੱਮ.ਆਰ. ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਨੂੰ ਫੋਲਡ / ਖਰਾਬ ਨਾ ਕਰੋ। ਓ.ਐੱਮ.ਆਰ. ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਤੇ ਅਵਾਂਛਿਤ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾ ਲਗਾਓ।**
9. ਰਫ਼ ਕੰਮ ਲਈ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
10. ਓ.ਐੱਮ.ਆਰ. ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
11. ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਿਕਾ ਅਤੇ ਓ.ਐੱਮ.ਆਰ. ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ। ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੰਨਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਗਾਇਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਓ.ਐੱਮ.ਆਰ. ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਿਕਾ ਜਾਂ ਓ.ਐੱਮ.ਆਰ. ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਰਾਬੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ 10 ਮਿੰਟ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਨਿਗਰਾਨ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
12. ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਨੋਟ ਕਰੋ ਕਿ ਪੇਪਰ ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਸਲ ਪੇਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਦੇਹ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੇਪਰ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

Open this booklet only when instructed

PART-A

1. The number of complaints received this year ___ surprisingly small.
   a) are b) were c) is d) have been
2. Select the word closest in meaning to PERSPICACIOUS :
   a) Sweating profusely b) Shrewd and discerning c) Excessively wordy d) Obstinately rigid
3. A person who holds that the existence of God cannot be known is called :
   a) An atheist b) An agnostic c) A heretic d) A pagan
4. The idiom 'to throw down the gauntlet' means :
   a) To accept defeat gracefully
   b) To issue a challenge
   c) To abandon a task midway
   d) To act in a cowardly manner
5. Choose the correctly spelt word :
   a) Occurence b) Occurrance c) Occurrence d) Ocurrence
6. In the memory hierarchy, the fastest memory after CPU registers is: / ਮੈਮੋਰੀ ਲੜੀ (hierarchy) ਵਿੱਚ, CPU ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਮੈਮੋਰੀ ਹੈ:
   a) Main memory (RAM) / ਮੁੱਖ ਮੈਮੋਰੀ (RAM)
   b) Cache memory / ਕੈਸ਼ ਮੈਮੋਰੀ
   c) SSD
   d) Virtual memory / ਵਰਚੁਅਲ ਮੈਮੋਰੀ
7. Which protocol is used for sending e-mail from a client to a mail server ? / ਕਿਹੜਾ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਕਲਾਇੰਟ ਤੋਂ ਮੇਲ ਸਰਵਰ ਨੂੰ ਈ-ਮੇਲ ਭੇਜਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
   a) POP3 b) IMAP c) SMTP d) SNMP
8. The total number of columns in a worksheet of MS Excel 2007 or later is : / MS ਐਕਸਲ 2007 ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਰਕਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਕਾਲਮਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਹੈ :
   a) 256 b) 1,024 c) 16,384 d) 1,048,576
9. In MS Word, a 'section break (continuous)' is used primarily to : / *MS Word ਵਿੱਚ, 'ਸੈਕਸ਼ਨ ਬ੍ਰੇਕ (ਕੰਟੀਨਿਊਅਸ)' ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?*
   a) Force the following text to a new page / *ਅਗਲੇ ਪਾਠ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਲਈ*
   b) Apply different page-layout settings (e.g. columns) within the same page/ *ਇੱਕੋ ਪੰਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੱਖਰੀਆਂ ਪੇਜ-ਲੇਆਉਟ ਸੈਟਿੰਗਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਾਲਮ) ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ*
   c) Delete all formatting after the cursor / *ਕਰਸਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸਾਰੀ ਫਾਰਮੈਟਿੰਗ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ*
   d) Insert an automatic table of contents / *ਸਵੈਚਾਲਿਤ ਵਿਸ਼ਾ-ਸੂਚੀ ਪਾਉਣ ਲਈ*
10. In MS PowerPoint, the transition that creates a smooth animated movement of objects common to two consecutive slides is: / *MS PowerPoint ਵਿੱਚ, ਉਹ ਟ੍ਰਾਂਜ਼ੀਸ਼ਨ ਜੋ ਦੋ ਲਗਾਤਾਰ ਸਲਾਈਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਐਨੀਮੇਟਿਡ ਹਿਲਜੁਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ :*
    a) Fade / ਫ਼ੇਡ b) Push/ਪੁਸ਼ c) Morph/ ਮੌਰਫ਼ d) Wipe / ਵਾਈਪ
11. Statements: Only a few A are B. All B are C. No C is D. / ਕਥਨ: ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ A, B ਹਨ। ਸਾਰੇ B, C ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ C, D ਨਹੀਂ ਹੈ ।
    Conclusions / ਸਿੱਟੇ: I. Some A are not D. II. All A are C. I. ਕੁਝ A, D ਨਹੀਂ ਹਨ। II. ਸਾਰੇ A, C ਹਨ।
    a) Only I follows / ਕੇਵਲ I ਸਹੀ ਹੈ
    b) Only II follows / ਕੇਵਲ II ਸਹੀ ਹੈ
    c) Both follow / ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ
    d) Neither follows / ਕੋਈ ਵੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ
12. Ram, Shyam and Mohan wear red, blue and green shirts (in some order). Ram does not wear red; Shyam wears neither red nor green. Who wears red ? / ਰਾਮ, ਸ਼ਿਆਮ ਅਤੇ ਮੋਹਨ ਲਾਲ, ਨੀਲੇ ਅਤੇ ਹਰੇ ਕਮੀਜ਼ (ਕਿਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ) ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਮ ਲਾਲ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ; ਸ਼ਿਆਮ ਨਾ ਲਾਲ ਅਤੇ ਨਾ ਹਰਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਲਾਲ ਕੌਣ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ?
    a) Ram / ਰਾਮ b) Shyam / ਸ਼ਿਆਮ c) Mohan / ਮੋਹਨ d) Cannot be determined/ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
13. How many rectangles (of all sizes) are there in a grid of 5 columns and 4 rows of unit squares ? / ਯੂਨਿਟ ਵਰਗਾਂ ਦੇ 5 ਕਾਲਮਾਂ ਅਤੇ 4 ਕਤਾਰਾਂ ਦੇ ਗਰਿੱਡ ਵਿੱਚ (ਸਾਰੇ ਆਕਾਰਾਂ ਦੇ) ਕਿੰਨੇ ਆਇਤ ਹਨ ?
    a) 120 b) 144 c) 150 d) 180
14. A cube is painted red on two opposite faces, blue on two opposite faces and green on the remaining two. It is cut into 64 identical cubes. How many small cubes have one red and one green face but no blue face ? / ਇੱਕ ਘਣ ਦੇ ਦੋ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਲਾਲ, ਦੋ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨੀਲੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਹਰੇ ਰੰਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸਨੂੰ 64 ਇੱਕੋ-ਜਿਹੇ ਘਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿੰਨੇ ਛੋਟੇ ਘਣਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਲਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਰਾ ਪਾਸਾ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਨੀਲਾ ਪਾਸਾ ਨਹੀਂ ?
    a) 4 b) 8 c) 12 d) 16
15. Next term: 2, 12, 36, 80, 150, ? / ਅਗਲਾ ਪਦ: 2, 12, 36, 80, 150, ?
    a) 216 b) 240 c) 252 d) 294
16. The population of a town increases by 10% every year. If the present population is 24,200, the population two years ago was : / ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਹਰ ਸਾਲ 10% ਵਧਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਮੌਜੂਦਾ ਆਬਾਦੀ 24,200 ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਆਬਾਦੀ ਸੀ :
    a) 19,800 b) 20,000 c) 20,200 d) 22,000
17. A student multiplied a number by 3/5 instead of 5/3. The percentage error in the result is : / ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ 5/3 ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ 3/5 ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗਲਤੀ ਹੈ :
    a) 34% b) 44% c) 54% d) 64%

18. How many integers from 100 to 300 (both inclusive) are divisible by both 4 and 6 ? / 100 ਤੋਂ 300 (ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ) ਤੱਕ ਕਿੰਨੇ ਪੂਰਨ ਅੰਕ 4 ਅਤੇ 6 ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਵੰਡੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ?

a) 16 b) 17 c) 25 d) 33

19. Which chart type is most appropriate for depicting the composition of a whole at a single point in time ? / ਇੱਕ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੀ ਬਣਤਰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਚਾਰਟ ਕਿਸਮ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ ?

a) Line chart / ਲਾਈਨ ਚਾਰਟ b) Pie chart / ਪਾਈ ਚਾਰਟ c) Scatter plot / ਸਕੈਟਰ ਪਲਾਟ d) Histogram / ਹਿਸਟੋਗ੍ਰਾਮ

20. In a spreadsheet, A1 = 2 and A2 = 5. The formula =A1+A2 is entered in A3 and then copied (relative referencing) to A4. The value displayed in A4 is : / ਇੱਕ ਸਪ੍ਰੈੱਡਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ, A1 = 2 ਅਤੇ A2 = 5। ਫਾਰਮੂਲਾ =A1+A2 A3 ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ (ਸਾਪੇਖਿਕ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ) A4 ਵਿੱਚ ਕਾਪੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। A4 ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਮੁੱਲ ਹੈ:

a) 7 b) 9 c) 12 d) 14

21. Which archaeologist first excavated Ropar in 1953–55 ? / ਕਿਹੜੇ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਵਿਗਿਆਨੀ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1953–55 ਵਿੱਚ ਰੋਪੜ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ ?

a) Rakhal Das Banerjee / ਰਾਖਾਲ ਦਾਸ ਬੈਨਰਜੀ
b) Y. D. Sharma / ਵਾਈ. ਡੀ. ਸ਼ਰਮਾ
c) B. B. Lal / ਬੀ. ਬੀ. ਲਾਲ
d) Mortimer Wheeler / ਮਾਰਟੀਮਰ ਵ੍ਹੀਲਰ

22. Which source is considered the most valuable for studying the economic life of Mughal Punjab ? / ਮੁਗ਼ਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਸਰੋਤ ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

a) Chachnama / ਚਚਨਾਮਾ
b) Ain-i-Akbari / ਆਈਨ-ਏ-ਅਕਬਰੀ
c) Baburnama / ਬਾਬਰਨਾਮਾ
d) Rajatarangini / ਰਾਜਤਰੰਗਿਣੀ

23. Bhai Nand Lal is remembered primarily for : / ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸ ਲਈ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :

a) Persian literary works expressing devotion to Guru Gobind Singh / ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀਆਂ ਫ਼ਾਰਸੀ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ
b) Founding the Ramgarhia Misl / ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਮਿਸਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ
c) Writing the Janamsakhis / ਜਨਮਸਾਖੀਆਂ ਲਿਖਣਾ
d) Editing the Guru Granth Sahib / ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ

24. Which Sikh leader represented the Sikh community in the Interim Government of India ? / ਭਾਰਤ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਿਸ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਨੇ ਕੀਤੀ ?

a) Master Tara Singh / ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ
b) Baldev Singh / ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ
c) Hukam Singh / ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ
d) Giani Kartar Singh / ਗਿਆਨੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ

25. The Punjabi Sufi poet who composed the celebrated *qissa* "Saiful Muluk" was : / ਪ੍ਰਸਿੱਧ *ਕਿੱਸਾ* "ਸੈਫ਼ੁਲ ਮੁਲੂਕ" ਦਾ ਰਚੇਤਾ ਕਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਵੀ ਸੀ ?

a) Waris Shah / ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ
b) Hashim Shah / ਹਾਸ਼ਿਮ ਸ਼ਾਹ
c) Mian Muhammad Bakhsh / ਮੀਆਂ ਮੁਹੰਮਦ ਬਖ਼ਸ਼
d) Qadaryar / ਕਾਦਰਯਾਰ

26. ਨਿਜਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵਾਂ ਵਜੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ-ਰੂਪ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਿਚਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿੰਗ, ਵਚਨ ਤੇ ਕਾਰਕ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ ?

a) ਆਪਣੇ-ਆਪ b) ਆਪਣਾ c) ਆਪੋ-ਆਪਣਾ d) ਦੋਵੇਂ B ਅਤੇ C

27. "ਜੋ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ" ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ :

a) ਬੁੱਧੀਮਾਨ b) ਸਰਬੱਗ c) ਵਿਦਵਾਨ d) ਪੰਡਿਤ

28. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਚਾਰ ਕਥਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ :
ਸਹੀ ਕਥਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੱਸੋ:

I. "ਹੱਥ ਮਲਣੇ" ਅਤੇ "ਹੱਥ ਮਲਣੇ ਪੈਣੇ" ਦੋਵੇਂ ਪਛਤਾਵੇ ਦੇ ਭਾਵ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਛਤਾਵੇ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਾ ਭਾਵ ਵੀ ਹੈ।
II. "ਹੱਥ ਧੋ ਕੇ ਪਿੱਛੇ ਪੈਣਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗਣਾ/ਤੰਗ ਕਰਨਾ।
III. "ਹੱਥ ਤੰਗ ਹੋਣਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਦਾ ਖੁਸ਼ਕ ਹੋ ਜਾਣਾ।
IV. "ਹੱਥ ਵਟਾਉਣਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ।

a) ਚਾਰੇ b) ਤਿੰਨ c) ਦੋ d) ਇੱਕ

29. Had it not been for his timely advice, we would have made a huge mistake. / ਉਪਰ ਦਿੱਤੇ ਵਾਕ ਦਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਚੁਣੋ :

a) ਜੇ ਉਸਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇਰ ਨਾਲ ਆਉਂਦੀ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਗਲਤੀ ਨਾ ਕਰਦੇ।
b) ਉਸਦੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦਿੱਤੀ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਕਰ ਬੈਠੇ।
c) ਜੇ ਉਸਦੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦਿੱਤੀ ਸਲਾਹ ਨਾ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਕਰ ਬੈਠਦੇ।
d) ਉਸਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਸੀਂ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਕਰ ਬੈਠੇ।

30. ਵਾਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ: / ਵਾਕ: ਖੇਤਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਇੱਕ ਨਦੀ ਵਗਦੀ ਹੈ।
ਉਪਰੋਕਤ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਲਕੀਰੀਆ ਸ਼ਬਦ-ਰੂਪ ਕਿਸ ਕਿਰਿਆ-ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਾਕ ਦੇ ਵਿਧੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ?

a) ਸਹਾਇਕ ਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਲ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅੰਸ਼ ਹੈ

b) ਮੁੱਖ ਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਦੇ ਹੋਣ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ
c) ਸੰਚਾਲਕ ਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁੱਖ ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਅੰਸ਼ ਹੈ
d) ਜੋੜੂ ਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆਵੀ ਰੂਪ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ

31. The Seventy-third Constitutional Amendment (1992) added which Schedule to the Constitution ? / 73ਵੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸੋਧ (1992) ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ?
a) Ninth Schedule / ਨੌਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ
b) Tenth Schedule / ਦਸਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ
c) Eleventh Schedule / ਗਿਆਰਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ
d) Twelfth Schedule / ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ

32. The Kasturirangan Committee report is associated with the conservation of : / ਕਸਤੂਰੀਰੰਗਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਿਸ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ :
a) The Sundarbans / ਸੁੰਦਰਬਨ
b) The Western Ghats / ਪੱਛਮੀ ਘਾਟ
c) The Himalayan glaciers / ਹਿਮਾਲਿਆਈ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ
d) Coral reefs of Lakshadweep / ਲਕਸ਼ਦੀਪ ਦੀਆਂ ਕੋਰਲ ਚੱਟਾਨਾਂ

33. The Milano Cortina 2026 Winter Olympics were the first Games held under which IOC President ? / ਮਿਲਾਨੋ ਕੋਰਟੀਨਾ 2026 ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਓਲੰਪਿਕ ਕਿਸ IOC ਅਧਿਅਕਸ਼ ਅਧੀਨ ਹੋਈਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਸਨ ?
a) Thomas Bach / ਥਾਮਸ ਬਾਖ
b) Kirsty Coventry / ਕਿਰਸਟੀ ਕੋਵੈਂਟਰੀ
c) Sebastian Coe / ਸੇਬੈਸਟੀਅਨ ਕੋਅ
d) Juan Antonio Samaranch Jr./ਜੁਆਨ ਐਂਟੋਨੀਓ ਸਮਾਰਾਂਚ ਜੂਨੀਅਰ

34. The Union Budget 2026-27 was the first Union Budget prepared in which newly built office complex ? / ਕੇਂਦਰੀ ਬਜਟ 2026-27 ਕਿਸ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਦਫ਼ਤਰੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾ ਕੇਂਦਰੀ ਬਜਟ ਸੀ ?
a) Vanijya Bhawan / ਵਣਿਜਯ ਭਵਨ
b) Kartavya Bhawan / ਕਰਤੱਵਯ ਭਵਨ
c) Nirman Bhawan / ਨਿਰਮਾਣ ਭਵਨ
d) Yojana Bhawan / ਯੋਜਨਾ ਭਵਨ

35. 'NexCAR19', India's first indigenously developed therapy of its kind, is associated with the treatment of : / 'NexCAR19', ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਥੈਰੇਪੀ, ਕਿਸ ਦੇ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ:
a) Tuberculosis / ਤਪਦਿਕ
b) Certain blood cancers (CAR-T cell therapy) / ਕੁਝ ਖੂਨ ਦੇ ਕੈਂਸਰ (CAR-T ਸੈੱਲ ਥੈਰੇਪੀ)
c) Sickle-cell anaemia / ਸਿਕਲ-ਸੈੱਲ ਅਨੀਮੀਆ
d) Diabetes / ਸ਼ੂਗਰ

36. Under the flexible inflation-targeting framework, the RBI's mandated target is : / ਲਚਕੀਲੇ ਮਹਿੰਗਾਈ-ਟੀਚਾ ਢਾਂਚੇ ਅਧੀਨ, RBI ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਟੀਚਾ ਹੈ:
a) 4% WPI inflation with a band of ±2% / ±2% ਦੇ ਬੈਂਡ ਨਾਲ 4% WPI ਮਹਿੰਗਾਈ
b) 4% CPI inflation with a band of ±2% / ±2% ਦੇ ਬੈਂਡ ਨਾਲ 4% CPI ਮਹਿੰਗਾਈ
c) 6% CPI inflation with a band of ±1% / ±1% ਦੇ ਬੈਂਡ ਨਾਲ 6% CPI ਮਹਿੰਗਾਈ
d) 2% CPI inflation with a band of ±2% / ±2% ਦੇ ਬੈਂਡ ਨਾਲ 2% CPI ਮਹਿੰਗਾਈ

37. As a consequence of the Gandhi–Irwin Pact (1931), Mahatma Gandhi agreed to participate in the : / ਗਾਂਧੀ-ਇਰਵਿਨ ਸਮਝੌਤੇ (1931) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ:
a) First Round Table Conference / ਪਹਿਲੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ
b) Second Round Table Conference / ਦੂਜੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ
c) Third Round Table Conference / ਤੀਜੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ
d) Simla Conference / ਸ਼ਿਮਲਾ ਕਾਨਫਰੰਸ

38. Uber Cup is the premier world team championship in which sport? / ਉਬਰ ਕੱਪ ਕਿਸ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਵ ਟੀਮ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਹੈ?
a) Men's badminton / ਪੁਰਸ਼ ਬੈਡਮਿੰਟਨ
b) Women's badminton / ਮਹਿਲਾ ਬੈਡਮਿੰਟਨ
c) Women's table tennis / ਮਹਿਲਾ ਟੇਬਲ ਟੈਨਿਸ
d) Mixed-team tennis / ਮਿਸ਼ਰਿਤ-ਟੀਮ ਟੈਨਿਸ

39. The Nobel Prize in Literature 2025 was awarded to László Krasznahorkai, a novelist writing in which language? / ਸਾਹਿਤ ਦਾ 2025 ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਾਸਲੋ ਕ੍ਰਾਸਨਾਹੋਰਕਾਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਇਹ ਕਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਹਨ:
a) Polish / ਪੋਲਿਸ਼ b) Hungarian / ਹੰਗਰੀਆਈ c) Czech / ਚੈੱਕ d) German / ਜਰਮਨ

40. The 'Duncan Passage' lies between : / 'ਡੰਕਨ ਪੈਸੇਜ' ਕਿਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਥਿਤ ਹੈ :
a) South Andaman and Little Andaman / ਦੱਖਣੀ ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਲਿਟਲ ਅੰਡੇਮਾਨ
b) Little Andaman and Car Nicobar / ਲਿਟਲ ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਕਾਰ ਨਿਕੋਬਾਰ
c) Great Nicobar and Sumatra / ਗ੍ਰੇਟ ਨਿਕੋਬਾਰ ਅਤੇ ਸੁਮਾਤਰਾ
d) North Andaman and Middle Andaman / ਉੱਤਰੀ ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਮੱਧ ਅੰਡੇਮਾਨ

PART-B

41. Under Section 2(b) of the Punjab Prevention of Damage to Public and Private Property Act, 2014, which one of the following is NOT included within the definition of "damaging act" ? / ਪੰਜਾਬ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2014 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(b) ਅਧੀਨ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ "ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
a) Hartal / ਹੜਤਾਲ
c) Blockade of sea traffic / ਸਮੁੰਦਰੀ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ

b) Blockade of rail traffic / ਰੇਲ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ d) Demonstration / ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

42. Under Section 4 of the Punjab Prevention of Damage to Public and Private Property Act, 2014, whoever commits any damaging act in respect of any public or private property shall be punished with imprisonment for a term which may extend to / ਪੰਜਾਬ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2014 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ, ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?

a) One year / ਇੱਕ ਸਾਲ b) Six months / ਛੇ ਮਹੀਨੇ c) Three months / ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ d) Three years / ਤਿੰਨ ਸਾਲ

43. Under Section 5 of the Punjab Prevention of Damage to Public and Private Property Act, 2014, whoever commits any damaging act by fire or explosive substance shall be punished with imprisonment for a term which may extend to: / ਪੰਜਾਬ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2014 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ, ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਅੱਗ ਜਾਂ ਵਿਸਫੋਟਕ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ?

a) Five years / ਪੰਜ ਸਾਲ b) Three years / ਤਿੰਨ ਸਾਲ c) Seven years / ਸੱਤ ਸਾਲ d) Two years / ਦੋ ਸਾਲ

44. Within the scope of Section 6 of the Punjab Prevention of Damage to Public and Private Property Act, 2014, which one of the following statements is INCORRECT ? / ਪੰਜਾਬ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2014 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਗਲਤ ਹੈ ?

a) A person doing a damaging act is liable for the loss caused. / ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

b) Damages caused are recovered as arrears of land revenue. / ਹੋਇਆ ਨੁਕਸਾਨ ਭੂ-ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਾਂਗ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

c) Assessment of damage is made by the competent authority. / ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

d) Assessed damages are recovered only from the organiser of the damaging act. / ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਰਜਾਨਾ ਕੇਵਲ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਆਯੋਜਕ ਤੋਂ ਹੀ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

45. Under Section 7(3) of the Punjab Prevention of Damage to Public and Private Property Act, 2014, a person aggrieved by the assessment of loss or damage made by the competent authority may prefer an appeal to the State Government within: / ਪੰਜਾਬ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2014 ਦੀ ਧਾਰਾ 7(3) ਅਧੀਨ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਵਿਅਕਤੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

a) Ten days / ਦਸ ਦਿਨ b) Twenty days ਵੀਹ ਦਿਨ c) Forty-five days / ਪੈਂਤਾਲੀ ਦਿਨ d) Thirty days / ਤੀਹ ਦਿਨ

46. Under the Punjab Prevention of Damage to Public and Private Property Act, 2014, a police officer not below which rank is competent to arrest the organiser or participant found involved in the commission of an offence under the Act ? / ਪੰਜਾਬ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2014 ਅਧੀਨ, ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਏ ਗਏ ਆਯੋਜਕ ਜਾਂ ਭਾਗੀਦਾਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਿਸ ਰੈਂਕ ਦਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ?

a) Constable / ਕਾਂਸਟੇਬਲ c) Assistant Sub-Inspector / ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ

b) Head Constable / ਹੈਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ d) Sub-Inspector / ਸਬ -ਇੰਸਪੈਕਟਰ

47. Under the Prevention of Corruption Act, 1988, a public servant who obtains or accepts an undue advantage with the intention of performing, or causing the performance of, a public duty improperly commits an offence punishable under : / ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਿਵਾਰਣ ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ, ਕੋਈ ਲੋਕ ਸੇਵਕ (Public Servant) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਲੋਕ ਫਰਜ਼ (Public Duty) ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਜਾਂ ਨਿਭਵਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ (Undue Advantage) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਦੰਡਨਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

a) Section 8 / ਧਾਰਾ 8 b) Section 7 / ਧਾਰਾ 7 c) Section 9 / ਧਾਰਾ 9 d) Section 13 / ਧਾਰਾ 13

48. Match List-I with List-II and choose the correct answer / ਸੂਚੀ-I ਦਾ ਸੂਚੀ-II ਨਾਲ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

List-I / ਸੂਚੀ-I	List-II / ਸੂਚੀ-II
A. Section 7 / ਧਾਰਾ 7	1. Offence relating to a public servant obtaining an undue advantage/ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਪਰਾਧ
B. Section 8 / ਧਾਰਾ 8	2. Punishment for bribing a public servant / ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸਜ਼ਾ
C. Section 17A / ਧਾਰਾ 17A	3. Previous approval for enquiry or investigation relating to official functions / ਸਰਕਾਰੀ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਲਈ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ
D. Section 19 / ਧਾਰਾ 19	4. Previous sanction for prosecution / ਅਭਿਯੋਗ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

a) A-4, B-3, C-1, D-2 b) A-2, B-1, C-4, D-3 c) A-3, B-4, C-2, D-1 d) A-1, B-2, C-3, D-4

49. 'A' contractor offers ₹2,00,000 to a public servant to secure the award of a Government contract. The public servant refuses to accept the money. Which of the following is the most appropriate legal position under the Prevention of Corruption Act, 1988 ? / 'A' ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਠੇਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ₹2,00,000 ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਉਹ ਰਕਮ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਿਵਾਰਣ ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ?

a) No offence is committed because the money was not accepted. / ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਕਮ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

b) The offence is punishable only under the Bharatiya Nyaya Sanhita, 2023. / ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਕੇਵਲ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਇ ਸੰਹਿਤਾ, 2023 ਅਧੀਨ ਹੀ ਦੰਡਨਯੋਗ ਹੈ।

c) Only departmental action can be taken against contractor. / ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਵਲ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

d) The contractor may be liable for the offence of bribing a public servant under the Act, subject to proof of the statutory ingredients. / ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅੰਗ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

50. Consider the following statements and choose the correct answer: / ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

1. Previous sanction under Section 19 is generally required before a Court can take cognizance of specified offences committed by a public servant under the Act. / ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਿਆਨ (Cognizance) ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ (Previous Sanction) ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
2. Section 17A requires previous approval for enquiry or investigation into decisions taken by a public servant in the discharge of official functions, subject to statutory exceptions. / ਧਾਰਾ 17A ਅਧੀਨ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਲਏ ਗਏ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
3. Previous sanction is required for prosecuting every private individual under the Act. / ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਹਰ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਭਿਯੋਗ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

a) Statements 1 and 2 only / ਕੇਵਲ ਕਥਨ 1 ਅਤੇ 2
b) Statements 2 and 3 only / ਕੇਵਲ ਕਥਨ 2 ਅਤੇ 3
c) Statements 1 and 3 only / ਕੇਵਲ ਕਥਨ 1 ਅਤੇ 3
d) Statements 1, 2 and 3 / ਕਥਨ 1, 2 ਅਤੇ 3

51. The presumption regarding acceptance of an undue advantage by a public servant is provided under: / ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਣਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ?

a) Section 17 / ਧਾਰਾ 17
b) Section 22 / ਧਾਰਾ 22
c) Section 20 / ਧਾਰਾ 20
d) Section 24 / ਧਾਰਾ 24

52. A public servant receives a valuable gift from a person having official dealings with his department and claims it was accepted purely as a token of friendship. Under the Prevention of Corruption Act, the Court will determine criminal liability primarily on the basis of: / ਇੱਕ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਆਪਣੇ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਤੋਹਫ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਦੋਸਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਿਵਾਰਣ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਨਿਰਣੈ ਕਰੇਗੀ ?

a) Whether the statutory ingredients of obtaining an undue advantage in connection with the public duty are established by the prosecution. / ਕੀ ਅਭਿਯੋਗ ਪੱਖ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਫਰਜ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।
b) The monetary value of the gift alone. / ਕੇਵਲ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀ ਮਾਲੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ।
c) Whether the public servant has completed ten years of service. / ਕੀ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਨੇ ਦਸ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।
d) Whether departmental disciplinary proceedings have already been initiated. / ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਭਾਗੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

53. Under the Bharatiya Nagarik Suraksha Sanhita, 2023, which of the following correctly describes the concept of Zero FIR ? / ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 2023 (BNSS) ਅਧੀਨ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ 'ਜ਼ੀਰੋ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. (Zero FIR)' ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਦਾ ਸਹੀ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

a) It can be registered only for offences punishable with imprisonment exceeding seven years./ ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੈ।
b) It can be registered only by the Superintendent of Police. / ਇਹ ਕੇਵਲ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
c) It may be registered at any police station irrespective of territorial jurisdiction and thereafter transferred to the police station having jurisdiction./ ਇਹ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
d) It can be registered only after obtaining permission from the Magistrate./ ਇਹ ਕੇਵਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

54. Match List-I with List-II and choose the correct answer / ਸੂਚੀ-I ਦਾ ਸੂਚੀ-II ਨਾਲ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

List-I / ਸੂਚੀ-I	List-II / ਸੂਚੀ-II
A. Summons / ਸੰਮਨ	1. Securing the appearance of a person before a Court / ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ
B. Warrant / ਵਾਰੰਟ	2. Compelling appearance through arrest/ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ
C. Proclamation / ਘੋਸ਼ਣਾ	3. Declaring an absconding accused / ਫ਼ਰਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ
D. Bond for appearance/ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਬਾਂਡ	4. Ensuring future attendance / ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ

a) A-4, B-3, C-2, D-1
b) A-2, B-1, C-4, D-3
c) A-3, B-2, C-1, D-4
d) A-1, B-2, C-3, D-4

55. A police officer receives information regarding the commission of a cognizable offence through electronic communication. Which of the following is the most appropriate course of action under the BNSS ? / ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਸੰਚਾਰ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸੇ ਸੰਜੇਗਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। BNSS ਅਧੀਨ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ?

a) Reject the information as inadmissible. / ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।
b) Take the electronic information on record in accordance with the BNSS and obtain the informant's signature within three days. / BNSS ਅਨੁਸਾਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

c) Register the information only after recording an oral statement. / ਕੇਵਲ ਮੌਖਿਕ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

d) Forward the information directly to the Magistrate without registration. / ਬਿਨਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਿਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਿੱਧੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

56. Under Section 176(3) of the BNSS, the visit of a forensic expert to the crime scene to collect forensic evidence is mandated, as far as practicable, for offences punishable with: / BNSS ਦੀ ਧਾਰਾ 176(3) ਅਧੀਨ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਅਪਰਾਧ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਲਈ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮਾਹਿਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਿਹੜੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ?

a) Imprisonment of three years or more / ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਨਾਲ ਦੰਡਨਯੋਗ ਅਪਰਾਧ

b) Imprisonment of five years or more / ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਨਾਲ ਦੰਡਨਯੋਗ ਅਪਰਾਧ

c) Imprisonment of seven years or more / ਸੱਤ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਨਾਲ ਦੰਡਨਯੋਗ ਅਪਰਾਧ

d) Death or imprisonment for life only / ਕੇਵਲ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਆਜੀਵਨ ਕੈਦ ਨਾਲ ਦੰਡਨਯੋਗ ਅਪਰਾਧ

57. Under Section 35 of the Bharatiya Nagarik Suraksha Sanhita, 2023, which of the following situations lawfully authorises a police officer to arrest a person without a warrant?: / ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 2023 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਅਧੀਨ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

a) The person is merely suspected of committing a civil wrong. / ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਕੇਵਲ ਸਿਵਲ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਹੋਵੇ।

b) The person commits a cognizable offence in the presence of the police officer. / ਵਿਅਕਤੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸੰਜੇਗਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰੇ।

c) The person refuses to answer questions during an inquiry. / ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇ।

d) The person is involved in a contractual dispute. / ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਠੇਕਾ-ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ।

58. Under Section 173(3) of the BNSS, in respect of a cognizable offence punishable with imprisonment of three years or more but less than seven years, the officer in charge of a police station may, with the prior permission of an officer not below the rank of Deputy Superintendent of Police, conduct a preliminary enquiry to ascertain whether a prima facie case exists. Such preliminary enquiry is to be concluded within: / BNSS ਦੀ ਧਾਰਾ 173(3) ਅਧੀਨ, ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੈਦ ਨਾਲ ਦੰਡਨਯੋਗ ਕਿਸੇ ਸੁਣਵਾਈਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰੈਂਕ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਇਹ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ (Prima Facie) ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ?

a) Seven days/ ਸੱਤ ਦਿਨ b) Twenty-one days/ ਇੱਕੀ ਦਿਨ c) Fourteen days/ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨ d) Thirty days / ਤੀਹ ਦਿਨ

59. Which Chapter of the Bharatiya Nyaya Sanhita, 2023 specifically deals with Offences against Women and Children? / ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਇ ਸੰਹਿਤਾ, 2023 ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਅਧਿਆਇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ?

a) Chapter V/ਅਧਿਆਇ V b) Chapter IV/ਅਧਿਆਇ IV c) Chapter VI/ਅਧਿਆਇ VI d) Chapter VII/ ਅਧਿਆਇ VII

60. Match List-I with List-II and choose the correct answer / ਸੂਚੀ-I ਦਾ ਸੂਚੀ-II ਨਾਲ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

List-I / ਸੂਚੀ-I	List-II / ਸੂਚੀ-II
A. Community Service / ਸਮੁਦਾਇਕ ਸੇਵਾ	1. Punishment introduced for specified petty offences / ਨਿਰਧਾਰਤ ਛੋਟੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ
B. Fine / ਜੁਰਮਾਨਾ	2. Pecuniary penalty / ਧਨ-ਸੰਬੰਧੀ ਦੰਡ
C. Imprisonment for life / ਆਜੀਵਨ ਕੈਦ	3. Imprisonment for the remainder of natural life where so provided / ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਹੋਵੇ, ਉੱਥੇ ਕੁਦਰਤੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਕੈਦ
D. Death / ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ	4. Highest punishment under the BNS / BNS ਅਧੀਨ ਸਭ ਤੋਂ ਕਠੋਰ ਸਜ਼ਾ

a) A-3, B-2, C-1, D-4 b) A-2, B-1, C-4, D-3 c) A-1, B-2, C-3, D-4 d) A-4, B-3, C-2, D-1

61. Which one of the following is recognised as a punishment under Section 4 of the Bharatiya Nyaya Sanhita, 2023 ? / ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਇ ਸੰਹਿਤਾ, 2023 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ?

a) Transportation / ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ

b) Forfeiture of hereditary title / ਵੰਸ਼ਾਨੁਗਤ ਉਪਾਧੀ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ

c) Community Service / ਸਮੁਦਾਇਕ ਸੇਵਾ

d) Civil detention/ ਦੀਵਾਨੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ

62. Which provision of the Bharatiya Nyaya Sanhita, 2023 deals with murder committed by a group of five or more persons acting in concert on the ground of race, caste or community, sex, place of birth, language, personal belief or any other similar ground (mob lynching) ? / ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਇ ਸੰਹਿਤਾ, 2023 ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਧਾਰਾ ਉਸ ਕਤਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਨਸਲ, ਜਾਤ, ਭਾਈਚਾਰੇ, ਲਿੰਗ, ਜਨਮ ਸਥਾਨ, ਭਾਸ਼ਾ, ਨਿੱਜੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਇਸ ਵਰਗੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ (ਮੌਬ ਲਿੰਚਿੰਗ) ?

a) Section 103(1)/ਧਾਰਾ 103(1) b) Section 103(2)/ਧਾਰਾ 103(2) c) Section 105/ਧਾਰਾ 105 d) Section 111/ਧਾਰਾ 111

63. Assertion (A): Organised crime has been specifically recognised as a distinct offence under the Bharatiya Nyaya Sanhita, 2023. / ਕਥਨ (A): ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਇ ਸੰਹਿਤਾ, 2023 ਅਧੀਨ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

Reason (R): The legislature intended to address sophisticated criminal activities involving continuing unlawful conduct by criminal groups. / ਕਾਰਨ (R): ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਿਰੋਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸੁਚਿੰਤਿਤ ਸੋਚੀਆਂ ਸਮਝੀਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਸੀ।

Select the correct option: / ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ:

a) Both A and R are true, and R correctly explains A. / A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।
b) Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A. / A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ, ਪਰ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।
c) A is true, but R is false. / A ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰ R ਗਲਤ ਹੈ।
d) A is false, but R is true. / A ਗਲਤ ਹੈ, ਪਰ R ਸਹੀ ਹੈ।

64. Which one of the following words is NOT used in the definition of the offence of 'snatching' under Section 304 of the Bharatiya Nyaya Sanhita, 2023 ? / ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਇ ਸੰਹਿਤਾ, 2023 ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਅਧੀਨ 'ਸਨੈਚਿੰਗ (Snatching)' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ?
a) Takes away / ਖੋਹ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣਾ
b) Seizes / ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ
c) Secures / ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾ
d) Relinquishes / ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ

65. Under the Code of Civil Procedure, 1908, every suit shall ordinarily be instituted in the Court of the lowest grade competent to try it. This principle is contained in: / ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਹਿਤਾ, 1908 (CPC) ਅਧੀਨ, ਹਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ?
a) Section 9 / ਧਾਰਾ 9 b) Section 15 / ਧਾਰਾ 15 c) Section 20 / ਧਾਰਾ 20 d) Section 24 / ਧਾਰਾ 24

66. Assertion (A): Civil Courts have jurisdiction to try all suits of a civil nature unless their jurisdiction is expressly or impliedly barred. / ਕਥਨ (A): ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਪਰੋਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।
Reason (R): Section 9 of the Code embodies the principle that exclusion of civil court jurisdiction is not to be readily inferred. / ਕਾਰਨ (R): ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।
Select the correct option: / ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ:
a) A is true, but R is false. / A ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰ R ਗਲਤ ਹੈ।
b) A is false, but R is true. / A ਗਲਤ ਹੈ, ਪਰ R ਸਹੀ ਹੈ।
c) Both A and R are true, and R correctly explains A. / A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।
d) Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A. / A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ, ਪਰ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

67. Match List-I with List-II and choose the correct answer / ਸੂਚੀ-I ਦਾ ਸੂਚੀ-II ਨਾਲ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

List-I / ਸੂਚੀ-I	List-II / ਸੂਚੀ-II
A. Section 9 / ਧਾਰਾ 9	1. Stay of suit (Res Sub Judice) / ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ (Res Sub Judice)
B. Section 10 / ਧਾਰਾ 10	2. Res Judicata / ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਣਿਤ ਮਾਮਲਾ (Res Judicata)
C. Section 11 / ਧਾਰਾ 11	3. Jurisdiction of Civil Courts / ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ
D. Section 24 / ਧਾਰਾ 24	4. Transfer of suits / ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ

a) A-2, B-3, C-4, D-1 b) A-3, B-1, C-2, D-4 c) A-1, B-2, C-3, D-4 d) A-4, B-3, C-1, D-2

68. 'A' files a suit against 'B' before a Civil Court despite a previously instituted suit between the same parties, involving the same matter in issue, being pending before another competent Court. Which provision of the CPC is primarily applicable ? / 'A', 'B' ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਉਹੀ ਪੱਖਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਸੇ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ CPC ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਧਾਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ?
a) Section 10 / ਧਾਰਾ 10 b) Section 9 / ਧਾਰਾ 9 c) Section 11 / ਧਾਰਾ 11 d) Section 80 / ਧਾਰਾ 80

69. Which provision of the Code of Civil Procedure, 1908 empowers the High Court or the District Court to transfer or withdraw any suit, appeal or other proceeding pending in a court subordinate to it ? / ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਹਿਤਾ, 1908 (CPC) ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਧਾਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ (Transfer) ਕਰਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਮੰਗਵਾਉਣ (Withdraw) ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ?
a) Section 24 / ਧਾਰਾ 24 b) Section 22 / ਧਾਰਾ 22 c) Section 25 / ਧਾਰਾ 25 d) Section 35 / ਧਾਰਾ 35

70. A suit is proposed to be instituted against the State Government. Which provision of the Code of Civil Procedure, 1908 requires prior statutory notice before institution of such a suit ? / ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ CPC ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ?
a) Section 79 / ਧਾਰਾ 79 b) Section 96 / ਧਾਰਾ 96 c) Section 89 / ਧਾਰਾ 89 d) Section 80 / ਧਾਰਾ 80

71. Under the Punjab Excise Act, 1914, the term "Excisable Article" includes: / ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1914 ਅਧੀਨ "ਆਬਕਾਰੀਯੋਗ ਵਸਤੂ (Excisable Article)" ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ?
a) Only intoxicating liquor manufactured in India. / ਕੇਵਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਸ਼ੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ।
b) Only imported alcoholic beverages. / ਕੇਵਲ ਆਯਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਦਿਰਾ ਪਦਾਰਥ।
c) Only medicinal preparations containing alcohol. / ਕੇਵਲ ਅਲਕੋਹਲ ਵਾਲੀਆਂ ਔਸ਼ਧੀ ਤਿਆਰੀਆਂ।

d) Alcoholic liquor for human consumption, intoxicating drugs and any other article declared by the State Government to be an excisable article under the Act. / ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਮਦਿਰਾ, ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਬਕਾਰੀਯੋਗ ਵਸਤੂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਸਤੂ।

72. Assertion (A): No person may manufacture or collect any excisable article except under the authority of a licence, permit or pass issued under the Punjab Excise Act, 1914. / ਕਥਨ (A): ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1914 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਇਸੈਂਸ, ਪਰਮਿਟ ਜਾਂ ਪਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਆਬਕਾਰੀਯੋਗ ਵਸਤੂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।
Reason (R): The State exercises exclusive regulatory control over the manufacture, possession and sale of intoxicants in the interest of public revenue and public health. / ਕਾਰਨ (R): ਲੋਕ-ਰਾਜਸਵ ਅਤੇ ਜਨ ਸਿਹਤ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ, ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਾਮਕ (regulatory) ਨਿਯੰਤਰਣ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
Select the correct option: / ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ:
a) Both A and R are true, and R correctly explains A. / A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।
b) Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A. /A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ, ਪਰ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।
c) A is true, but R is false. / A ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰ R ਗਲਤ ਹੈ।
d) A is false, but R is true. / A ਗਲਤ ਹੈ, ਪਰ R ਸਹੀ ਹੈ।

73. 'A' is found transporting country liquor without holding a valid pass or permit issued under the Punjab Excise Act, 1914. Which of the following is the most appropriate legal consequence ? 'A' ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1914 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਪਾਸ ਜਾਂ ਪਰਮਿਟ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੇਸੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜਾ ਕਿਹੜਾ ਹੋਵੇਗਾ ?
a) No offence is committed unless the liquor is intended for commercial sale. / ਜਦ ਤੱਕ ਸ਼ਰਾਬ ਵਪਾਰਕ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ।
b) Only confiscation of the liquor is permissible. / ਕੇਵਲ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
c) The act constitutes an offence punishable under the Act, subject to proof of the statutory ingredients. / ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੱਤ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਰਿਆ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦੰਡਨਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਬਣਦੀ ਹੈ।
d) The matter is governed exclusively by the Bharatiya Nyaya Sanhita, 2023. / ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕੇਵਲ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਇ ਸੰਹਿਤਾ, 2023 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੀ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

74. Consider the following statements and choose the correct answer: / ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :
1. The Excise Commissioner is appointed by the State Government. / ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
2. The Collector exercises powers under the Act subject to the control of the Excise Commissioner and the State Government. / ਕਲੈਕਟਰ, ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਐਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
3. Every police officer automatically exercises all the powers of an Excise Officer under the Act. / ਹਰੇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
a) Statements 2 and 3 only / ਕੇਵਲ ਕਥਨ 2 ਅਤੇ 3
b) Statements 1 and 2 only / ਕੇਵਲ ਕਥਨ 1 ਅਤੇ 2
c) Statements 1 and 3 only / ਕੇਵਲ ਕਥਨ 1 ਅਤੇ 3
d) Statements 1, 2 and 3 / ਕਥਨ 1, 2 ਅਤੇ 3

75. Under the Punjab Excise Act, 1914, offences relating to unlawful import, export, transport, manufacture, possession or sale of intoxicants are primarily punishable under: / ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1914 ਅਧੀਨ, ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਯਾਤ, ਨਿਰਯਾਤ, ਢੋਆ-ਢੁਆਈ, ਉਤਪਾਦਨ, ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਪਰਾਧ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਦੰਡਨਯੋਗ ਹਨ ?
a) Section 52 / ਧਾਰਾ 52
b) Section 55 / ਧਾਰਾ 55
c) Section 78 / ਧਾਰਾ 78
d) Section 61 / ਧਾਰਾ 61

76. An Excise Officer receives credible information that illicit liquor is stored in a warehouse. To prevent removal of the contraband, he conducts a search under the powers conferred by the Act. The validity of such a search primarily depends upon: / ਇੱਕ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਰਾਬ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮਨਾਹੀਸ਼ੁਦਾ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਹ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ?
a) Written consent of the warehouse owner. / ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ।
b) Prior permission of the Sessions Court in every case. / ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ।
c) Compliance with the statutory procedure prescribed under the Punjab Excise Act and the applicable procedural law. / ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ।
d) Approval of District Magistrate before every search. / ਹਰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ।

77. Assertion (A): Every culpable homicide is not murder. / ਕਥਨ (A): ਹਰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮਨੁੱਖ-ਵਧ ਕਤਲ (Murder) ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
Reason (R): Murder is an aggravated form of culpable homicide and is subject to the exceptions provided under Section 300 of the IPC. / ਕਾਰਨ (R): ਕਤਲ (Murder), ਆਪਰਾਧਿਕ ਮਨੁੱਖ-ਵਧ (Culpable Homicide) ਦਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਹੈ ਅਤੇ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 300 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।
Select the correct option: / ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ:
a) Both A and R are true, and R correctly explains A. / A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

b) Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A. / A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ, ਪਰ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।
c) A is true, but R is false. / A ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰ R ਗਲਤ ਹੈ।
d) A is false, but R is true. / A ਗਲਤ ਹੈ, ਪਰ R ਸਹੀ ਹੈ।

78. Match List-I with List-II and choose the correct answer / ਸੂਚੀ-I ਦਾ ਸੂਚੀ-II ਨਾਲ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

List-I / ਸੂਚੀ-I	List-II / ਸੂਚੀ-II
A. Section 34 / ਧਾਰਾ 34	1. Criminal conspiracy / ਆਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼
B. Section 120A / ਧਾਰਾ 120A	2. Common intention / ਸਾਂਝਾ ਇਰਾਦਾ
C. Section 141 / ਧਾਰਾ 141	3. Unlawful assembly / ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ
D. Section 149 / ਧਾਰਾ 149	4. Every member guilty of offence committed in prosecution of common object / ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ

a) A-1, B-2, C-4, D-3 b) A-2, B-1, C-3, D-4 c) A-3, B-4, C-2, D-1 d) A-2, B-3, C-1, D-4

79. 'A' voluntarily causes grievous hurt to 'B' by means of a dangerous weapon during a quarrel. Which provision of the IPC is primarily attracted? / 'A' ਝਗੜੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ 'B' ਨੂੰ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ (Grievous Hurt) ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ IPC ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਧਾਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ?
a) Section 323 / ਧਾਰਾ 323 b) Section 324 / ਧਾਰਾ 324 c) Section 326 / ਧਾਰਾ 326 d) Section 352 / ਧਾਰਾ 352

80. Assertion (A): Mere preparation to commit an offence is generally not punishable under the IPC. / ਕਥਨ (A): ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਤਿਆਰੀ (Preparation) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ IPC ਅਧੀਨ ਦੰਡਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।
Reason (R): Criminal liability ordinarily arises when preparation proceeds to an attempt, except where the IPC specifically makes preparation punishable. / ਕਾਰਨ (R): ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤਿਆਰੀ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ (Attempt) ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜਿੱਥੇ IPC ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਦੰਡਨਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।
Select the correct option: / ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ:
a) A is true, but R is false. / A ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰ R ਗਲਤ ਹੈ।
b) A is false, but R is true. / A ਗਲਤ ਹੈ, ਪਰ R ਸਹੀ ਹੈ।
c) Both A and R are true, and R correctly explains A. / A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।
d) Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A. / A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ, ਪਰ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

81. Under the IPC, the offence of criminal breach of trust is defined under: / ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ (IPC) ਅਧੀਨ, 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ (Criminal Breach of Trust)' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ?
a) Section 378 / ਧਾਰਾ 378 b) Section 405 / ਧਾਰਾ 405 c) Section 390 / ਧਾਰਾ 390 d) Section 415 / ਧਾਰਾ 415

82. 'A' intentionally deceives 'B' into delivering ₹5,00,000 by falsely representing that he owns agricultural land which, in fact, does not exist. Which offence is most appropriately constituted under the IPC ? / 'A', 'B' ਨੂੰ ਇਹ ਝੂਠਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਝੂਠੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਿਤਵ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ 'B' ਤੋਂ ₹5,00,000 ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ IPC ਅਧੀਨ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਿਹੜਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ?
a) Criminal misappropriation / ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੁਰਵਰਤੋਂ
b) Theft / ਚੋਰੀ
c) Extortion / ਜਬਰਦਸਤੀ ਵਸੂਲੀ
d) Cheating / ਧੋਖਾਧੜੀ

83. Under the Indian Evidence Act, 1872, the term "Fact" includes: / ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1872 ਅਧੀਨ "ਤੱਥ (Fact)" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ?
a) Only physical objects capable of being perceived by the senses. / ਕੇਵਲ ਉਹ ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਦਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।
b) Anything, or any state or relation of things, capable of being perceived by the senses, and any mental condition of which a person is conscious. / ਕੋਈ ਵੀ ਵਸਤੂ, ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਵਸਥਾ ਜਾਂ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧ, ਜੋ ਇੰਦਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਅਵਸਥਾ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਹ ਖੁਦ ਸਚੇਤ ਹੋਵੇ।
c) Only mental conditions of a person. / ਕੇਵਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਵਸਥਾ।
d) Only facts admitted by the parties. / ਕੇਵਲ ਉਹ ਤੱਥ ਜੋ ਪੱਖਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ।

84. Match List-I with List-II and choose the correct answer / ਸੂਚੀ-I ਦਾ ਸੂਚੀ-II ਨਾਲ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

List-I / ਸੂਚੀ-I	List-II / ਸੂਚੀ-II
A. Section 17 / ਧਾਰਾ 17	1. Admissions / ਸਵੀਕਾਰੋਕਤੀਆਂ (Admissions)
B. Section 24 / ਧਾਰਾ 24	2. Confession caused by inducement, threat or promise / ਲਾਲਚ, ਧਮਕੀ ਜਾਂ ਵਾਅਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ
C. Section 45 / ਧਾਰਾ 45	3. Opinions of experts / ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ
D. Section 101 / ਧਾਰਾ 101	4. Burden of proof / ਸਬੂਤ ਦਾ ਭਾਰ

a) A-1, B-2, C-3, D-4 b) A-2, B-1, C-4, D-3 c) A-3, B-2, C-1, D-4 d) A-4, B-3, C-2, D-1

85. 'A' voluntarily confesses before a police officer that he committed murder. During trial, the prosecution seeks to rely solely upon that confession. Which of the following is the correct legal position ? / 'A' ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਅਭਿਯੋਗ ਪੱਖ ਕੇਵਲ ਇਸ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ?

a) The confession is fully admissible. / ਇਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ।

b) The confession is admissible only after approval of the Magistrate. / ਇਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਕੇਵਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

c) The confession is admissible if the offence is punishable with death. / ਜੇ ਅਪਰਾਧ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਦੰਡਨਯੋਗ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ।

d) The confession is inadmissible against the accused except to the extent specifically permitted by the Evidence Act./ਸਬੂਤ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

86. Consider the following statements and choose the correct answer: / ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

1. The burden of proof initially lies on the person who asserts the existence of a fact. / ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦਾ ਭਾਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
2. The burden of proof never shifts during the trial. / ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਬੂਤ ਦਾ ਭਾਰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ।
3. The burden of proving facts especially within the knowledge of a person lies upon that person. / ਉਹ ਤੱਥ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਰ ਉਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

a) Statements 1 and 3 only / ਕੇਵਲ ਕਥਨ 1 ਅਤੇ 3
b) Statements 1 and 2 only / ਕੇਵਲ ਕਥਨ 1 ਅਤੇ 2
c) Statements 2 and 3 only / ਕੇਵਲ ਕਥਨ 2 ਅਤੇ 3
d) Statements 1, 2 and 3 / ਕਥਨ 1, 2 ਅਤੇ 3

87. Under the Indian Evidence Act, 1872, which provision embodies the principle that facts admitted need not be proved ? / ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1872 ਅਧੀਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਧਾਰਾ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ?

a) Section 58 / ਧਾਰਾ 58
b) Section 31 / ਧਾਰਾ 31
c) Section 17 / ਧਾਰਾ 17
d) Section 60 / ਧਾਰਾ 60

88. In a prosecution for dowry death, the prosecution proves that the deceased died within seven years of marriage and had been subjected to cruelty or harassment soon before her death in connection with a demand for dowry. Which presumption under the Indian Evidence Act may the Court draw ? / ਦਾਜ ਮੌਤ (Dowry Death) ਦੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਭਿਯੋਗ ਪੱਖ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੀ ਮੌਤ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਸ਼ੱਦਦ ਜਾਂ ਉਤਪੀੜਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਕਿਹੜੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਣਾ (Presumption) ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ?

a) Presumption as to legitimacy / ਜਾਇਜ਼ ਸੰਤਾਨ ਹੋਣ ਸੰਬੰਧੀ ਧਾਰਣਾ
b) Presumption as to dowry death / ਦਾਜ ਮੌਤ ਸੰਬੰਧੀ ਧਾਰਣਾ
c) Presumption as to abetment of suicide / ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਸੰਬੰਧੀ ਧਾਰਣਾ
d) Presumption as to electronic records / ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਧਾਰਣਾ

89. In Punjab revenue administration, term 'Jamabandi' refers to: / ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ 'ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?

a) The daily diary maintained by the police. / ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਡਾਇਰੀ।
b) The register of municipal taxes. / ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਕਰਾਂ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ।
c) The register of criminal cases. / ਫੌਜਦਾਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ।
d) The Record of Rights prepared for a revenue estate showing ownership, cultivation and other rights. ਕਿਸੇ ਮਾਲ ਅਸਟੇਟ (Revenue Estate) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਲਕੀ, ਕਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ।

90. Punjabi revenue term 'Khasra Girdawari' denotes: / ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿੱਚ 'ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ' ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?

a) The periodical record of cultivation and possession prepared by the Patwari. / ਪਟਵਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ।
b) Registration of sale deeds. / ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ।
c) Mutation of inheritance. / ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ।
d) Acquisition proceedings under land acquisition law. / ਭੂਮੀ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ।

91. Match List-I with List-II and choose the correct answer / ਸੂਚੀ-I ਦਾ ਸੂਚੀ-II ਨਾਲ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

List-I / ਸੂਚੀ-I	List-II / ਸੂਚੀ-II
A. Jamabandi / ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ	1. Register of cultivation / ਕਾਸ਼ਤ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ
B. Khasra Girdawari / ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ	2. Record of Rights / ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ
C. Mutation (Intqal) / ਇੰਤਕਾਲ	3. Change in ownership or other rights / ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਹੱਕਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ
D. Tatima / ਤਤੀਮਾ	4. Sub-division map of a land parcel / ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਦਾ ਉਪ-ਵੰਡ ਨਕਸ਼ਾ

a) A-2, B-1, C-3, D-4
b) A-1, B-2, C-4, D-3
c) A-3, B-4, C-2, D-1
d) A-4, B-3, C-1, D-2

92. Which revenue official is primarily responsible for maintaining village revenue records, including the Jamabandi and the Khasra Girdawari ? / ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

a) Tehsildar / ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ b) Patwari /ਪਟਵਾਰੀ c) Naib-Tehsildar / ਨਾਇਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ d) Kanungo/ਕਨੂੰਨਗੋ

93. In the revenue records of Punjab, the term 'Shajra Nasab' denotes : / ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ 'ਸ਼ਜਰਾ ਨਸਬ' (Shajra Nasab) ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?

a) The map showing the boundaries of each field in a village. / ਪਿੰਡ ਦੇ ਹਰੇਕ ਖੇਤ ਦੀ ਹੱਦ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਕਸ਼ਾ।

b) The genealogical tree of the landowners of an estate showing succession of rights. / ਕਿਸੇ ਮਾਲ ਅਸਟੇਟ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਰਸਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

c) The list of Government waste lands. / ਸਰਕਾਰੀ ਬੰਜਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ।

d) The register of land revenue arrears. / ਭੂ-ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ।

94. In Punjab revenue parlance, the expression 'Lal Lakir' refers to : / ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਾਲ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿੱਚ 'ਲਾਲ ਲਕੀਰ' (Lal Lakir) ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?

a) The boundary between two districts. / ਦੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਹੱਦ।

b) The line demarcating the village residential area (Abadi Deh) from the surrounding agricultural land. / ਉਹ ਸੀਮਾ-ਰੇਖਾ ਜੋ ਪਿੰਡ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇਹ (Abadi Deh) ਨੂੰ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦੀ ਹੈ।

c) The alignment of a proposed canal. / ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਹਿਰ ਦਾ ਰਸਤਾ।

d) The limit of forest land in a village. / ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹੱਦ।

95. A certified extract of the entries of the Jamabandi relating to a particular Khewat or Khatauni, commonly obtained for proving title in land, is known in Punjabi revenue terminology as : / ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖੇਵਟ ਜਾਂ ਖਤੌਨੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਕਲ, ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਲ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਹਾਉਂਦੀ ਹੈ ?

a) Fard / ਫਰਦ b) Rapat Roznamcha / ਰਪਟ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ c) Goshwara / ਗੋਸ਼ਵਾਰਾ d) Parat Sarkar / ਪਰਤ ਸਰਕਾਰ

96. Match the following Punjabi legal terms (List-I) with their meanings (List-II). Choose the correct answer: ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਬਦਾਂ (ਸੂਚੀ-I) ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ (ਸੂਚੀ-II) ਨਾਲ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ। ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :

List-I / ਸੂਚੀ-I	List-II / ਸੂਚੀ-II
A. Muddai / ਮੁਦਈ	1. Plaintiff / Complainant / ਵਾਦੀ / ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ
B. Muddala / ਮੁਦਾਲਾ	2. Defendant / Respondent / ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ / ਜਵਾਬਦਾਤਾ
C. Gawah / ਗਵਾਹ	3. Witness / ਗਵਾਹ
D. Faisla / ਫ਼ੈਸਲਾ	4. Judgment / Decision / ਨਿਰਣੇ / ਫ਼ੈਸਲਾ

a) A-1, B-2, C-3, D-4 b) A-2, B-1, C-4, D-3 c) A-3, B-4, C-1, D-2 d) A-4, B-3, C-2, D-1

97. Under the Bharatiya Sakshya Adhiniyam, 2023, which of the following is expressly recognised as a valid form of evidence ? / ਭਾਰਤੀ ਸਾਕਸ਼ਿਆ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2023 (BSA) ਅਧੀਨ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਇਕ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ?

a) Oral evidence only/ ਕੇਵਲ ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤ

b) Documentary evidence only / ਕੇਵਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ

c) Electronic and digital records as documentary evidence/ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਿਟਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ

d) Opinion of the media / ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਰਾਏ

98. Match List-I with List-II and choose the correct answer / ਸੂਚੀ-I ਦਾ ਸੂਚੀ-II ਨਾਲ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

List-I / ਸੂਚੀ-I	List-II / ਸੂਚੀ-II
A. Oral Evidence/ ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤ	1. Statements made before the Court by witnesses / ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ
B. Documentary Evidence/ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ	2. Documents including electronic records/ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਸਮੇਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼
C. Primary Evidence / ਮੂਲ ਸਬੂਤ	3. Original document produced for inspection of the Court / ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼
D. Secondary Evidence / ਦੁਤੀਆ ਸਬੂਤ	4. Evidence permitted in place of primary evidence under the Act / ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਮੂਲ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਬੂਤ

a) A-2, B-3, C-4, D-1 b) A-1, B-2, C-3, D-4 c) A-4, B-2, C-1, D-3 d) A-3, B-1, C-2, D-4

99. 'A' produces before the Court the original hard disk containing CCTV footage of the alleged occurrence. The opposite party disputes its authenticity. Which of the following is the most appropriate legal position under the BSA ? / 'A' ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਕਥਿਤ ਘਟਨਾ ਦੀ CCTV ਫੁਟੇਜ ਵਾਲੀ ਅਸਲ ਹਾਰਡ ਡਿਸਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਪੱਖ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। BSA ਅਧੀਨ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ?

a) Electronic evidence is inadmissible in criminal proceedings./ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਸਬੂਤ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

b) The Court shall reject the evidence without examination./ ਅਦਾਲਤ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।
c) The admissibility and evidentiary value shall be determined in accordance with the provisions relating to electronic records./ਸਬੂਤ ਦੀ ਮੰਨਣਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸਬੂਤੀ ਮੁੱਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
d) The evidence becomes admissible only if both parties consent./ਇਹ ਸਬੂਤ ਕੇਵਲ ਦੋਵੇਂ ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

100. Assertion (A): Admissions are relevant under the Bharatiya Sakshya Adhiniyam, 2023. / ਕਥਨ (A): ਭਾਰਤੀ ਸਾਕਸ਼ਿਆ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2023 ਅਧੀਨ ਸਵੀਕਾਰੋਕਤੀਆਂ (Admissions) ਸੰਗਤ (Relevant) ਹਨ।
Reason (R): Admissions constitute conclusive proof against the maker in every circumstance. / ਕਾਰਨ (R): ਸਵੀਕਾਰੋਕਤੀਆਂ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
Select the correct option: / ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ:
a) Both A and R are true, and R correctly explains A. / A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।
b) Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A. / A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ, ਪਰ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।
c) A is false, but R is true. / A ਗਲਤ ਹੈ, ਪਰ R ਸਹੀ ਹੈ।
d) A is true, but R is false. / A ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰ R ਗਲਤ ਹੈ।

101. Which one of the following best describes Primary Evidence under the Bharatiya Sakshya Adhiniyam, 2023? / ਭਾਰਤੀ ਸਾਕਸ਼ਿਆ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2023 ਅਧੀਨ ਮੂਲ ਸਬੂਤ (Primary Evidence) ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਵਰਣਨ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?
a) A certified copy of every document. / ਹਰੇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਕਲ।
b) The original document itself produced for the inspection of the Court. / ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼।
c) Oral testimony regarding the contents of a document. / ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ ਮੌਖਿਕ ਗਵਾਹੀ।
d) Any newspaper report relating to the transaction. / ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਅਖਬਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ।

102. Consider the following statements and choose the correct answer: / ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :
1. A witness is generally required to testify to facts within his or her personal knowledge. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣ।
2. Hearsay evidence is generally inadmissible unless covered by a recognised exception. / ਸੁਣੀ-ਸੁਣਾਈ ਗਵਾਹੀ (Hearsay Evidence) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾ ਆਉਂਦੀ ਹੋਵੇ।
3. Opinion evidence is admissible in every case irrespective of statutory provisions. ਰਾਏ-ਆਧਾਰਿਤ ਸਬੂਤ (Opinion Evidence) ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
a) Statements 1 and 3 only / ਕੇਵਲ ਕਥਨ 1 ਅਤੇ 3
b) Statements 2 and 3 only / ਕੇਵਲ ਕਥਨ 2 ਅਤੇ 3
c) Statements 1 and 2 only / ਕੇਵਲ ਕਥਨ 1 ਅਤੇ 2
d) Statements 1, 2 and 3 / ਕਥਨ 1, 2 ਅਤੇ 3

103. Under the Code of Criminal Procedure, 1973, every information relating to the commission of a cognizable offence, if given orally to an officer in charge of a police station, shall be : / ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਹਿਤਾ, 1973 (CrPC) ਅਧੀਨ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸੰਜੇਗਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੌਖਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ?
a) Recorded only when supported by documentary evidence. / ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਹੋਣ।
b) Forwarded directly to the Judicial Magistrate. / ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
c) Recorded only after a preliminary enquiry. / ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
d) Reduced into writing and signed by the informant. / ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਉਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।

104. Assertion (A): A police officer may investigate a cognizable offence without the order of a Magistrate. / ਕਥਨ (A): ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਸੁਣਵਾਈਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
Reason (R): The Code empowers the police to investigate cognizable offences upon information recorded under Section 154. / ਕਾਰਨ (R): ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।
Select the correct option: / ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ:
a) Both A and R are true, and R correctly explains A. / A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।
b) Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A. / A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ, ਪਰ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।
c) A is true, but R is false. / A ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰ R ਗਲਤ ਹੈ।
d) A is false, but R is true. / A ਗਲਤ ਹੈ, ਪਰ R ਸਹੀ ਹੈ।

105. Match List-I with List-II and choose the correct answer / ਸੂਚੀ-I ਦਾ ਸੂਚੀ-II ਨਾਲ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

List-I / ਸੂਚੀ-I	List-II / ਸੂਚੀ-II
A. Section 41 / ਧਾਰਾ 41	1. Information in cognizable cases / ਸੁਣਵਾਈਯੋਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ

B. Section 154 / ਧਾਰਾ 154	2. Search by police officer during investigation / ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਸ਼ੀ
C. Section 165 / ਧਾਰਾ 165	3. Arrest without warrant / ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ
D. Section 190 / ਧਾਰਾ 190	4. Cognizance of offences by Magistrates / ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਸੰਗਿਆਨ ਲੈਣਾ

a) A-4, B-2, C-3, D-1 b) A-1, B-3, C-4, D-2 c) A-2, B-4, C-1, D-3 d) A-3, B-1, C-2, D-4

106. A police officer arrests a person without a warrant for a cognizable offence and the arrested person is not released on bail. Within what maximum period must the accused ordinarily be produced before the nearest Magistrate, excluding the time necessary for the journey? / ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਸੁਣਵਾਈਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਲੱਗਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਛੱਡ ਕੇ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ?

a) Twelve hours / ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਘੰਟੇ
b) Forty-eight hours / ਅਠਤਾਲੀ ਘੰਟੇ
c) Twenty-four hours / ਚੌਵੀ ਘੰਟੇ
d) Seventy-two hours / ਬਹੱਤਰ ਘੰਟੇ

107. Which provision of the Code of Criminal Procedure, 1973 empowers a Magistrate to order an investigation by the police before taking cognizance on a private complaint? / ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਹਿਤਾ, 1973 ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਧਾਰਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਸੰਗਿਆਨ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ?

a) Section 156(3) / ਧਾਰਾ 156(3)
b) Section 167 / ਧਾਰਾ 167
c) Section 173 / ਧਾਰਾ 173
d) Section 204 / ਧਾਰਾ 204

108. Consider the following statements regarding the final report submitted after investigation and choose the correct answer: / ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

1. The police submit the report under Section 173 CrPC. / ਪੁਲਿਸ ਧਾਰਾ 173 CrPC ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ।
2. Submission of the police report automatically results in the conviction of the accused. / ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
3. The Magistrate may accept the report, reject it, or direct further investigation in accordance with law. / ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

a) Statements 1, 2 and 3 / ਕਥਨ 1, 2 ਅਤੇ 3
b) Statements 1 and 2 only / ਕੇਵਲ ਕਥਨ 1 ਅਤੇ 2
c) Statements 2 and 3 only / ਕੇਵਲ ਕਥਨ 2 ਅਤੇ 3
d) Statements 1 and 3 only / ਕੇਵਲ ਕਥਨ 1 ਅਤੇ 3

109. Which one of the following Articles of the Constitution of India guarantees equality of opportunity in matters of public employment? / ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਅਨੁਛੇਦ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ?

a) Article 16 / ਅਨੁਛੇਦ 16 b) Article 15/ਅਨੁਛੇਦ 15 c) Article 14/ਅਨੁਛੇਦ 14 d) Article 19(1)(g)/ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(g)

110. Match List-I (Fundamental Right) with List-II (Article) and choose the correct answer. / ਸੂਚੀ-I (ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ) ਦਾ ਸੂਚੀ-II (ਅਨੁਛੇਦ) ਨਾਲ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

List-I / ਸੂਚੀ-I	List-II / ਸੂਚੀ-II
A. Equality before law / ਕਾਨੂੰਨ ਅੱਗੇ ਸਮਾਨਤਾ	1. Article 19 / ਅਨੁਛੇਦ 19
B. Protection of life and personal liberty / ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ	2. Article 14/ ਅਨੁਛੇਦ 14
C. Freedom of speech and expression / ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ	3. Article 21/ ਅਨੁਛੇਦ 21
D. Constitutional remedies / ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਚਾਰ	4. Article 32 / ਅਨੁਛੇਦ 32

a) A-3, B-1, C-2, D-4 b) A-1, B-2, C-4, D-3 c) A-2, B-3, C-1, D-4 d) A-4, B-2, C-3, D-1

111. The State Government issues an executive order denying consideration for public employment solely on the ground of religion. The order is most directly violative of: / ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਕੇਵਲ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

a) Article 16(2) / ਅਨੁਛੇਦ 16(2)
b) Article 14 only / ਕੇਵਲ ਅਨੁਛੇਦ 14
c) Article 19(1)(a) / ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(a)
d) Article 300A / ਅਨੁਛੇਦ 300A

112. Consider the following statements regarding the Directive Principles of State Policy and choose the correct answer: / ਰਾਜ ਦੇ ਨੀਤੀ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਤੱਤਾਂ (Directive Principles of State Policy) ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

1. They are enforceable by courts. / ਇਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
2. They are fundamental in the governance of the country. / ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।
3. It is the duty of the State to apply these principles in making laws. / ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਦਾ ਕਰਤੱਬ ਹੈ।

a) Statements 1 and 3 only / ਕੇਵਲ ਕਥਨ 1 ਅਤੇ 3
b) Statements 1 and 2 only / ਕੇਵਲ ਕਥਨ 1 ਅਤੇ 2
c) Statements 2 and 3 only / ਕੇਵਲ ਕਥਨ 2 ਅਤੇ 3
d) Statements 1, 2 and 3 / ਕਥਨ 1, 2 ਅਤੇ 3

113. Under Article 352(8) of the Constitution, a special sitting of the Lok Sabha for considering a resolution disapproving the continuance of a Proclamation of National Emergency shall be held where a notice in writing is given by not less than: / ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 352(8) ਅਧੀਨ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੈਠਕ ਉਸ ਵੇਲੇ ਬੁਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਿੰਨੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ?

a) Ten members of the Lok Sabha / ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਦਸ ਮੈਂਬਰ
b) One-fifth of the total membership of the Lok Sabha / ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮੈਂਬਰ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ
c) One-fifteenth of the total membership of the Lok Sabha / ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮੈਂਬਰ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਪੰਦਰਵਾਂ ਹਿੱਸਾ
d) One-tenth of the total membership of the Lok Sabha / ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮੈਂਬਰ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਦਸਵਾਂ ਹਿੱਸਾ

114. Which Article of the Constitution empowers every High Court to issue writs for the enforcement of Fundamental Rights and for any other purpose ? ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਅਨੁਛੇਦ ਹਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੀ ਰਿਟਾਂ (Writs) ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
a) Article 32 / ਅਨੁਛੇਦ 32 b) Article 226 / ਅਨੁਛੇਦ 226 c) Article 136 / ਅਨੁਛੇਦ 136 d) Article 131 / ਅਨੁਛੇਦ 131

115. Under the Information Technology Act, 2000, an Electronic Signature Certificate may be issued by: / ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰੋਦਯੋਗਿਕੀ ਐਕਟ, 2000 ਅਧੀਨ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਦਸਤਖ਼ਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (Electronic Signature Certificate) ਕੌਣ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ?
a) The Central Government / ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ
b) Any Notary Public / ਕੋਈ ਵੀ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ
c) The Reserve Bank of India / ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ
d) A Certifying Authority licensed under the Act / ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਅਥਾਰਟੀ

116. Match List-I with List-II and choose the correct answer / ਸੂਚੀ-I ਦਾ ਸੂਚੀ-II ਨਾਲ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

List-I / ਸੂਚੀ-I	List-II / ਸੂਚੀ-II
A. Section 43 / ਧਾਰਾ 43	1. Punishment for identity theft / ਪਛਾਣ ਦੀ ਚੋਰੀ ਲਈ ਸਜ਼ਾ
B. Section 66C / ਧਾਰਾ 66C	2. Punishment for cheating by personation using computer resource / ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਰੋਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ
C. Section 66D / ਧਾਰਾ 66D	3. Penalty and compensation for damage to computer, computer system, etc. / ਕੰਪਿਊਟਰ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ
D. Section 69A / ਧਾਰਾ 69A	4. Power to issue directions for blocking public access to information / ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

a) A-4, B-2, C-1, D-3 b) A-2, B-3, C-4, D-1 c) A-1, B-4, C-2, D-3 d) A-3, B-1, C-2, D-4

117. 'A' dishonestly obtains another person's electronic signature credentials and uses them to authenticate electronic transactions without authority. Which offence under the Information Technology Act, 2000 is primarily attracted? 'A' ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਦਸਤਖ਼ਤਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰੋਦਯੋਗਿਕੀ ਐਕਟ, 2000 ਅਧੀਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਅਪਰਾਧ ਬਣਦਾ ਹੈ ?
a) Cheating by personation using computer resource / ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਰੋਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ ਧੋਖਾਧੜੀ
b) Identity theft / ਪਛਾਣ ਦੀ ਚੋਰੀ
c) Breach of confidentiality and privacy / ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਉਲੰਘਣ
d) Tampering with computer source documents / ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਰੋਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ

118. Assertion (A): Intermediaries may claim exemption from liability for third-party information under certain circumstances. / ਕਥਨ (A): ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲੀਆ ਤੀਜੇ ਪੱਖ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
Reason (R): The exemption is available only when the intermediary satisfies the conditions prescribed under the Information Technology Act and complies with due diligence requirements. / ਕਾਰਨ (R): ਇਹ ਛੋਟ ਕੇਵਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਚੋਲੀਆ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰੋਦਯੋਗਿਕੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
Select the correct option: ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ:
a) Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A. / A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ, ਪਰ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।
b) Both A and R are true, and R correctly explains A. / A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।
c) A is true, but R is false. / A ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰ R ਗਲਤ ਹੈ।
d) A is false, but R is true. / A ਗਲਤ ਹੈ, ਪਰ R ਸਹੀ ਹੈ।

119. Under the Information Technology Act, 2000, which provision empowers the Central Government to direct blocking of public access to information through any computer resource ? / ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰੋਦਯੋਗਿਕੀ ਐਕਟ, 2000 ਅਧੀਨ, ਕਿਸ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਰੋਤ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ?
a) Section 66F / ਧਾਰਾ 66F b) Section 67B / ਧਾਰਾ 67B c) Section 69A/ਧਾਰਾ 69A d) Section 72A/ਧਾਰਾ 72A

120. A body corporate negligently fails to implement reasonable security practices, resulting in the leakage of sensitive personal data and causing wrongful loss to several customers. Which provision of the Information Technology Act primarily governs compensation for such negligence ? / ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾ ਵਾਜਬ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ (Reasonable Security Practices) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰੋਦਯੋਗਿਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਕਿਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ?
a) Section 67/ ਧਾਰਾ 67 b) Section 66F / ਧਾਰਾ 66F c) Section 43A / ਧਾਰਾ 43A d) Section 72 / ਧਾਰਾ 72